

der er foreslaaet i § 1, kan jeg bruge Loven, hvad enten man vedtager det ene eller det andet System, men jeg skal ligesaa uforbeholdent erklære, at jeg foretrækker Procentstyret. Forinden jeg imidlertid gaaer ind paa nærmere at udtale mig herom, maa det være mig tilladt at sige et Par Ord om min personlige Stilling til Sagen, fordi den er bleven frembragt saavel af den ærede Ordfører som ogsaa af et andet æret Medlem. Det forhold, der sig fuldkomment rigtigt, at jeg har været med baade til at anbefale og vedtage Contingentsystemet ved en tidligere Leilighed; ja, jeg tager maaskee ikke meget fejl, naar jeg siger, at jeg var en af de Første, der bragte denne Tanke frem; dengang det Forslag, der blev til Lov under 21de Marts 1864, var under Behandling i Folkethinget; men ærede Medlemmer maae ikke glemme de Forhold, hvorunder det da stede. De ville ikke glemme, at det var et meget combineret Lovforslag, der dengang forelaa, hvor der navnlig var anvendt Hartkornsbetaling i Forbindelse med Procentstat, og at dette Lovforslag saa at sige sprang som en Bombe, saa at der ikke var Tale om at kunne gjøre de Overveelser, som vare nødvendige, ligesom det ogsaa maa erindres, at mine Udtalelser dengang gik ud paa, at et Contingentsystem kunde bruges, vel at mærke i Forbindelse med en Formue- og Leilighedsstat i Communen. Det er aabenbart noget ganske Andet end det, der nu er Spørgsmaal om. Det er ligeledes rigtigt, at jeg har haft en vis Andeel og en ikke saa ubetydelig Andeel i Behandlingen af det Lovforslag, som blev forelagt af den næste Regjering, og hvorover den Betænkning blev afgiven, som man flere Gange er kommen tilbage til under denne Behandling. Dette var allerede fra Regjeringens Side bygget paa Contingentsystemet; der forelaa imidlertid ikke dengang det statistiske Materiale, der nu foreligger, saa at det allsaa ikke var muligt at kunne paavise de Uuøiagtigheder, som dette System havde frembragt, uden gennem de Erfaringer, som de enkelte Medlemmer havde gjort, og det var disse Erfaringer, man søgte at bringe Lovforslaget til Nytte ved at foreslaae de Forandringer i det tidligere System, som nu ere blevene optagne i det fore-

liggende Forslag fra den ene Side af Udvalget. Endelig har jeg ogsaa som Minister forelagt et andet Forslag, som vel at mærke ogsaa blev forelagt paa en Tid, hvor man ikke havde dette statistiske Materiale tilstede, og paa en Tid, hvor man ansaae det for nødvendigt at skaffe extraordinaire Tilskud. Men alle disse Forslag gjaldt Skatter, der vare bestemte til at afhjælpe Krigens umiddelbare Følger, og vare derhos kun bestemte til at gjælde for eet Aar, og jeg vil dertil bemærke, at, skjøndt jeg, som sagt, tidligere har troet, at man under saadanne Omstændigheder kunde hjælpe sig med Contingentsystemet, saa har jeg dog ingeninde næret nogensomhelst Tvivl om, at det havde saa store Mangler og medførte saa store Ulemper, at man, naar der var Tale om Skatter for længere Tid, maatte see at komme bort derfra. Jeg seer heller ikke, at der i og for sig er Noget iveien for, at man ved i længere Tid at slyde med disse Sager, navnlig i de forskjellige Stillinger, hvori jeg har haft Leilighed til at behandle dem, kan komme til en anden Overbeviisning end den, man havde fra Først af, da man begyndte at bearbejde disse Sager.

Jeg skal nu tillade mig nærmere at udtale, hvorfor jeg foretrækker Procentstyret fremfor Contingentsystemet. Jeg vil ikke med det ærede Medlem fra Hjøsteds Amt (Brinck-Seibelin) sige, at Contingentsystemet er et storartet Gjæteri. Det vil jeg ikke, fordi jeg ikke kan give ham Ret i, at det er Gjæteri, naar man dog har bestemte Normer at gaae efter; men jeg beider dog de Herrer, som ere Contingentsystemets Forsvarere, lægge Mærke til, at man ved at hjælpe paa de Mangler, man snart opbaage ved dette System, har maattet tage sin Tilflugt til at lade meget store Dele af, hvad der skulde udredes, fordele efter et Skjøn. Man er tidlig bleven opmærksom paa, at de Normer, man havde valgt, ikke vare fyldestgjørende, og jeg har faaet en Bekræftelse derpaa i det Foredrag, vi nys hørte af det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (David), hvori han udtalte, at ogsaa han meente, at det muligt kunde være nødvendigt ogsaa ved Ligningen mellem de større Communer at lade en Deel af Beløbet fordele efter Regjeringens Skjøn.